164

diſcretioni veſtre p apl'ica ſcripta mandam⁹ quaten⁹ vos ꝛ q̃libet veſtrũ litteras vobis directas hmõi iuxta illarũ cõtinentiam atq; formã quotiẽs ſup hoc ꝑ parte dictorũ abbatũ ꝛ cõuentuũ vel aliquorũ ex eis requiſiti fueritis/etiã abſq; hoc qđ huiuſmodi nũcupate littere ꝓpterea petantur vel obtineant exequi nullatenus omittatis/noſtram ꝛ prefate ſedis animaduerſionẽ ſi quod abſit ſecus egeritis non imerito formidantes Datum Rome apud ſanctũ Petrũ Anno incarnationis dñice M.cccc.xlvj.v. Jdus Februarij. Pontificatus noſtri Anno ſextodecimo.

Dedit pontifex iſte ꝓuiſionẽ aduerſus monachos ordinis ſe ad alios ordines q̃ſcq; transferẽtes. Quã cõfirmat dominus Nicolaus eius ſucceſſor.

Priuilegiũ dñi Nicolai pape.v. Ut nullus ordinis ciſtercieñ profeſſus ad quecũq; alium ordinem preter cartuſieñ etiã pretextu litterarũ maioris peniten tiarij pape cuiuſcũq; tenoris exiſtant abſq; abbatis ciſtercij licentia ſpãli cau ſam rõnabilẽ ꝛ vrgentẽ quare licentia hmõi cõcedi debeat ſummo põtifici allegãtis audeat vel p̃ſumat quõlibet ſe trãſferre. Cõtra faciẽtes correctioni dicti abbatis ꝛ ordĩs oĩno ſubijciũtur/ipſiq; trãſire p̃ſumẽtes/ ꝛ abbates eoꝝ hmõi licentiã trãſeundi ad aliũ ordinẽ concedeñ ipſo facto ore apl'ico excõicationis ſentẽtie ſubijciũtur.

Caueant abbates ⁊ abbatiſſe ordinis dare hmõi licẽtias q̄ꝛ
nulle eſſent ⁊ nihilominꝰ ore aplico ſniam excõis incurrerẽt.

Nicolaus Eṗs ſeruus ſeruorum
dei. Dilectis filijs Ci-
ſtercieñ Cabiloneñ dioc̄/ac vniuerſis ⁊ ſin-
gulis alioꝝ vbilibet ꝯſiſtentiũ ciſtercieñ or-
dinis monaſterioꝝ abbatibꝰ ⁊ cõuentibꝰ.
Salutẽ ⁊ aplicam beñ. Prouiſiõis nr̄e de-
bet ꝓuenire ſubſidio vt ius ſuũ cuilibet cõ-
ſeruet̄. Hinc eſt ꝙ nos tenorẽ quorũdã litte-
rarũ felicis recordationis Eugenij pape. iiij. ꝓdeceſſoris noſtri
in regiſtro ſuo repertũ ꝑ eo ꝙ ſicut exhibita nobis nuꝑ ꝑ par-
te vr̄a petitio cõtinebat/vos earundẽ lr̄arũ tenore aſſeritis in-
digere de regiſtro ipſo de verbo ad verbũ tranſcribi/ ⁊ ad vr̄e
ſupplicationis inſtantiã p̄ntibꝰ annotari fecimꝰ/q̄ talis eſt.
Eugenius Eṗs ſeruus ſeruoꝝ dei. Ad futurã rei memoriã.
Regularẽ vitã ꝓfeſſis ſic decet oẽm vagandi materiã omnẽq̄ꝫ
inq̄etudinis cauſã amputare ꝙ in eoꝝ vocatione ꝑſiſtant/ac ſe-
dulũ ⁊ deuotũ altiſſimo exhibeant famulatũ. Sane ꝑ parte di-
lectoꝝ filioꝝ patriſabbatis monaſterij ciſtercieñ Cabiloneñ di-
oceſis/ ⁊ alioꝝ ciſtercieñ ordis abbatũ exhibita nobis nuꝑ pe-
titio ꝯtinebat ꝙ nõnulli monachi dicti ordinis/ Alij videlicet
melioris frugis ficto colore/Alij vero vt iugũ obediẽtie ⁊ ſalu-
taris medicinã effugiãt diſcipline/ad alios regulares ordines
ſe diuertũt/ ⁊ vt in illis remanere libere poſſint licẽtiã aplice ſe-
dis in exq̄ſitis coloribꝰ alijs ſatagũt obtinere. Nos igit̄ quoꝝ
intereſt aiaꝝ ꝓuidere ſaluti/ ⁊ hmõi ſalubre remediũ adhibere
eorũdẽ pr̄is/ ⁊ abbatũ ſupplicatiõibus inclinati/ harũ ſerie de-
cernimꝰ/ ⁊ etiã ordinamꝰ ꝙ nullꝰ ordinis p̄fati ꝓfeſſus ad aliũ
quẽcũq̄ꝫ p̄terq̄ꝫ cartuſieñ ordinẽ/etiã p̄textu litteraꝝ maiorꝭ pe-
nitẽtiarij nr̄i/etiã ſi in illis plena ⁊ exp̄ſſa de p̄ſentibꝰ mẽtio ha-
beat̄/abſq̄ꝫ eiuſdẽ pr̄iſabbatis licẽtia ſpeciali/cãm rationabilẽ
⁊ vrgentẽ quare licẽtia hmõi cõcedi debeat nobis vel ſucceſſo-
ribus nr̄s Romanis pontificibꝰ expreſſe ⁊ ſpecifice allegantis

audeat vel preſumat quomodolibet ſe tranſferre. Decernētes nihilominus cōtra faciētes eoſdē correctioni ſui abbatis ꝛ dicti ordinis oīno ſubeſſe eoſq; tranſeuntes ꝛ abbates eorū ipſis ad aliū preterq; dictū ordinē cartuſieñ / tranſeundi licentiā cōcedentes ipſo facto excōicatiōis ſentētie ſubiacere. Non obſtātib' quibuſcūq; priuilegijs ac indultis quauis aucte conceſſis vel cōcedendis / que quo ad hoc nullius decernim' exiſtere firmitatis / ꝛ alijs cōtrarijs quibuſcūq;. Nulli ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā noſtre cōſtitutionis ꝛ ordinatiōis infringere / vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc attēptare p̄ſūpſerit / indignationē omnipotētis dei ꝛ btōrū Petri ꝛ Pauli aplorum eius ſe nouerit incurſurū / Datū Florentie Anno incarnationis dñice M.cccc.xxxviij.xvj.kl' Martij. Pontificatus noſtri Anno Octauo. Ceterū vt earundē litterarū tenor ſic inſertus omnimodā rei ſeu facti certitudinē faciat aplica auctoritate decernimus / vt illud idē robur eoſdēq; vim ꝛ vigorem dictus tenor p oīa habeat que haberent originales littere ſupradicte / ꝛ eadē prorſus ipſi tenori fides adhibeatur qñcunq; et vbicūq; in iudicio vel alibi vbi fuerit exhibitus vel oſtenſus / ac eidē tenori ſtetur firmiter in omnib' ſicut eiſdē litteris originalibus ſtaretur ſi exhibite forent vel oſtenſe. Per hoc autem nullū ius de nouo acquiri volum' ſed antiquū ſi quod habet tm̄modo conſeruari. Nulli ḡ oīno hominū liceat hanc paginā noſtre cōſtitutiōis ꝛ volūtatis infringere / vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄ſumpſerit / indignationem omnipotētis dei / ꝛ beatorū Petri ꝛ Pauli aplorum ei' ſe nouerit incurſurū. Datū Rome apud ſanctū Petrū. Anno incarnationis dñice M.cccc.xlviij.v. Idus Aprilis. Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Eiuſdē. Cōfirmatio ꝛ inouatio decreti et cōſtitutionis ꝑpetuo durature dñi Iohānis pape.xxiij.ꝑ quā ſtatuit q nulluſ qui de dicto ordine nō exiſtat cuiuſcūq; alte-

rius religionis/ſtatꝰ/dignitatis/aut p̄mi
nētie/etiā cardinalatꝰ ap̄lica vel alia q̄ vi
auctoritate poſſit vel debeat hr̄e/vł quō-
libet impetrare/vel obtinere quācūq; p̄ſi
dentiā / gubernationē/ adminiſtrationē/
aut p̄minentiā/ꝑ ſe vel alios/directe vł in
directe in ordine ciſtercieñ aut membris
eius. vide textū.

NIcolaus Ep̄s ſeruus ſeruorum
dei. Ad ꝑpetuā rei me
moriā. Inter cetera orbis eccleſias mona-
ſteria ⁊ alia pia loca monaſteriū Ciſtercieñ
Cabiloneñ dioceſis/ac ciſtercieñ ordinē af-
fectu beniuolo ꝓſequētes illa ꝑſonis eis p̄-
ſidentibus libenter cōcedimꝰ que ipſarū ac
monaſterij ⁊ ordinis p̄dictorum fauorē ⁊ cō
moda reſpicē dinoſcunt. Dudū ſiqdē Baldaſſarl olim ep̄i Tu
ſculaneñ in ſua obedientia de q̄ ptes tūc erant Johānis. xxiij.
nūcupati/in fauorē dicti monaſterij ac illiꝰ abbatl/necnō coab
batū ⁊ abbatiſſaꝝ dicti ordinis ꝓ tp̄e exiſtētiū emanarūt lr̄e te
noris ſubſeq̄ntis. Johānes ep̄s ſeruꝰ ſeruoꝝ dei. Ad ꝑpe
tuā rei memoriā. Ad ſalutare regimē ac incremēta ꝓficua dile
ctorū filiorū ordinis ciſtercieñ qui in agro plantatꝰ dn̄ico vbe-
res fructus ad laudē diuini nominis ⁊ odorē ſuauitatis ꝓdu-
cit aſſidue in vltimos orbis fines paterne cōſiderationis dirigē
tes intuitus/ ⁊ cupiētes vt eo vigilantius atq; deuotius altiſ-
ſimo impendere valeant iugiter famulatū/ quo maiori quietu
dine in contemplatione ſedula diuinorū ſalubriter ꝑfruentur/
ac deuotis ſupplicationibus dilectorū filiorū abbatis ⁊ cōuen-
tus monaſterij ciſtercieñ Cabiloneñ dioceſis/necnon coabba-
tū ⁊ abbatiſſaꝝ dicti ordinis ciſtercieñ in hac pte fauorabiliter

annuẽtes hac p̃ſenti ↄſtitutione ꝑpetuo duratura ⁊ auc̃te ap̃li
ca decernim⁹ ſtatuẽtes q̣ de cet̃o in p̃fato ordine ciſtercieñ aut
ei⁹ mẽbris/null⁹ q̃ de dicto ordine nõ exiſtat/ cuiuſcũqꝫ alteri⁹
religiõis/ordinis/ſtat⁹/dignitatis/ aut p̃minẽtie fuerit/ etiã ſi
cardinalat⁹ dignitate fulgeret/ap̃lica vel alia q̃uis auc̃te poſſit
vel debeat/p̃ſidentiã/gubernationẽ/adminiſtrationẽ/aut pre
minẽtiã aliq̃s ꝑ ſe vel alios/directe vel ĩdirecte/aut q̃uis q̃ſito
colore quõlibet ĩpetrare/obtinere/regere/adminiſtrare/ vl̃ gu-
bernare/ quõcũqꝫ aut qualitetcũqꝫ. Decernẽtes exnũc irritũ et
ĩane ſi ſec⁹ ſuꝑ his a quoqꝫ ⁊ q̃uis auc̃te ſciẽter vel ignorãter cõ
tigerit ĩpoſterũ quõlibet attẽptari. Per p̃dicta v̾o nullũ p̃iudi
ciũ afferri volum⁹ alicui ex venerabilib⁹ fr̃ib⁹ nr̃is ſancte Ro-
mane eccl̃ie cardinalib⁹ in p̃ñtiarũ in p̃fato ordĩe ciſtercieñ gu-
bernationẽ/cõmẽdã/adminiſtrationẽ/ſeu p̃ſidentiã aliq̃s ob-
tinẽti/q̃min⁹ illas gerere valeat ⁊ tenere iuxta formã lr̃aꝝ ap̃li
caꝝ eidẽ deſuꝑ hacten⁹ ↄceſſarũ. Nulli ḡ oĩno hoĩm liceat hãc
paginã nr̃e ↄſtitutõis ⁊ volũtatis infringere/ vel ei auſu teme-
rario cõtraire. Si q̇s aũt hoc attẽptare p̃ſũpſerit/ ĩdignationẽ
oĩpotẽtis dei/⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli ap̃loꝝ ei⁹ ſe nouerit in-
curſurũ. Datũ Cõſtantie. vij. kl̃. Februarij. Põtificat⁹ nr̃i An
no. v. Nos igit̃ abbati ⁊ monaſterio necnõ coabbatib⁹ ⁊ ab
batiſſis p̃dictis ãpliori deſuꝑ adminiculo ꝓuidere cupieñ/ac
lr̃as ⁊ tenorẽ añdictos ratos habẽtes ⁊ gratoſ/illos auc̃te ap̃li
ca ⁊ ex certa ſciẽtia harũ ſerie inouam⁹/ac vim ⁊ vigorẽ hr̃e. de
cernim⁹/necnõ decreta/ſtatuta/ac oĩa alia ⁊ ſingula ĩ dictl lr̃is
ↄtẽta/⁊ q̃cũqꝫ ĩdeſecuta eiſdẽ auc̃te ⁊ ſcia ↄfirmam⁹ ⁊ approba-
m⁹/ac p̃ñtis ſcripti p̃rocinio cõmunim⁹. Nõ obſtañ ↄſtitutiõi-
b⁹ ⁊ ordinatiõib⁹ ap̃licis/necnõ oĩb⁹ illis q̃ dict⁹ Baltaſar ep̃s
in p̃fatis lr̃is ſuis non obſtare voluit ceteriſqꝫ ↄ̃rijs q̇buſcũqꝫ.
Nulli ḡ oĩno hoĩm liceat hãc paginã nr̃e innouatiõis/ↄſtituti-
onis/ↄfirmatiõis/approbatiõis/⁊ cõmunitiõis infringere/ vel
ei auſu temerario cõtraire. Si q̇s aũt hoc attẽptare p̃ſũpſerit/
indignationẽ oĩpotẽtis dei/⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli ap̃loꝝ ei⁹
ſe nouerit ĩcurſurũ. Datũ Rome apd̾ ſctm̃ Petrũ Anno ĩcarñ
dñice M.cccc.liiij. iij. Noñ Octob. Põtificat⁹ nr̃i Anno. viij.

Eiuſdem. Benigna ⁊ exhortatoria moni-
tio ad capitulū generale vt ordo reforme
tur ⁊ ad priſtinā obſeruantiā reducatur/
frequentando capitulū generale/ ⁊ ſcho-
lares ad ſtudia generalia mittēdo. Et ad
cōpellēdū omnes auctoritate aplica/ dat
poteſtatē abbati ciſtercij ⁊ quattuor pri-
mis/ necnō vniuerſis illi caplo p̄ſentibus
ꝙ poſſint abſolui ab omnib⁹. ⁊c̄.

NIcolaus Ep̄s ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs Ciſtercij alijſq; abbatibus ⁊ monachis apud ciſterciū ꝓ generali capitulo celebrando cōgregatis. Salutē ⁊ aplicam benedictionē. Et ſi omnes religiōis chriſtiane ordines paterna diligim⁹ caritate/ ordinē tñ veſtrū ciſtercieñ ob noſtrā ad ſanctum Bernardū reuerentiā atq; deuotionē ſingulari quodā cōplectimur affectu/ vt nō ſolū defendere illū ⁊ tueri/ grauaminibuſq; leuare/ ſed ꝓ viribus augere atq; ornare intendamus. Itaq; vos in domino exhortamur/ vt ea in cōgregatione diligentia ſolito attentiore reformatione veſtrorū monaſteriorū facere curetis/ qua in re illud primū eſſe debebit/ vt ſummorū pontificū ſtatuta ⁊ facta in alijs generalib⁹ capitulis decreta veſtra ſpecialiter de veniēdo ſtatutis tēporibus ad capitulū generale/ de ſcholaribus ad generalia ſtudia mittēdiſ/ ⁊ alia hmōi obſeruent. Nos enī ſi a vobis aut veſtrū parte erim⁹ requiſiti aduerſus p̄dictorum ſtatutorū ⁊ decretoꝝ tranſgreſſores acerrime ꝓcedemus. Unde ciſtercij ⁊ quattuor primis ordinis abbatib⁹ compellendi ceteros ſiue abbates ſiue monachos in caplo congregatos

ad p̄dictā obſeruationē cōcedimus p̄ſentiū tenore auctoritate
ap̄lica ptātem. Et vt oībus vobis bene vt ſperam⁹/ꝛ obedien
ter mādata exequētibus/p̄miū a nobis celeſte nō deſit vobiſ-
ipſis q̄ cap̄lo intereritis vt cōfeſſorē eligere poſſitis qui'a com-
miſſis/ꝛ ab excōicationū ſentētijs alijſqꝫ cenſuris ꝛ penis etiā
ſi talia forent ꝓpter que ſedes ap̄lica eſſet merito ꝯſulēda vos
ſemel tantū infra menſem poſtqꝫ hec fuerint in cap̄lo p̄ſentate
iniūcta penitētia poſſit abſoluere auctoritate p̄dicta cōcedim⁹
facultatem. Datum Rome apud ſanctū Petrū. Anno incar/
nationis dñice. M.cccc.xlviij. Pridie Idus Julij. Pontifica-
tus noſtri Anno ſecundo.

Pontifex iſte conceſſit reuocationē impetrationū ampliſſi-
marum ſciſmaticorū de Monte ſyon in Hyſpania/ Quā cōfir
mat dñs Caliſtus papa.iij.

**Priuilegiū dñi Caliſti pape.iij. motu ꝓ-
prio ſup ampliſſima reuocatione omniū
bullarū/gratiarū/expectatiuarum/cōmen
darū/reſeruationū/ ꝛ quarūcunqꝫ nomi-
nationū.prerogatiuarū/antelationū/de-
clarationū/ vnionū/ ꝛ exceptionū/ etiā p
reſignationē ſeu iuris ceſſionē/ aut alias
quibuſcunqꝫ etiam cardinalibus ſeu offi-
cialibus curie conceſſarum/que ſuper or-
dinem noſtrū nullum locum habere poſ-
ſunt/ ꝓut clarius ꝛ breuius dicitur in tex
tu qꝫ aliter abbreuiari poſſint.**